

[Indenrigsministeren.]

dringsagenters og herværende Oplysningskontorers Virksomhed, Kontorer, som er oprettet for fremmed Regning, skal jeg ikke udtale noget som helst nedsættende derom, men det er vel nok tilladt at antage, at de Oplysninger, som ad disse Veje tilgaar Udvandrerne, ikke sjældent er farvede, er Udtryk for Varetagelse af de Interesser, som det vedkommende Kontor har paataget sig at varetage. Det er jo hyppigst dem, der har haft Lykken med sig i det fremmede, der lader høre fra sig. Forfattere og rejssende, som drager ud for at undersøge Forholdene i fjerne Lande, træffer hyppigst dem, som det er gaaet godt, og det er derfor disses Opfattelse, der fylder de Oplysningskilder, hvoraf Udvandrerne kan øse, medens de, for hvem det er gaaet skævt, som er kuldsejlede derude, ikke lader høre fra sig.

Det her foreliggende Lovforslags Formaal er derfor for det første Centralisation af Behandlingen af Udvandrererspørgsmaalet, saaledes at Ansvar for dettes Løsning paa bedste Maade for Samfundet og for Udvandrerne ikke spredes, ikke forflygtiges, og dernæst Skabelse af en Oplysningsvirksomhed saa objektiv, saa fyldestgørende, at den danske Udvandrer derigennem virkelig kan faa en saadan Viden om Vilkaarene i det fremmede og de Arbejdskaar, der der normalt venter ham, at han helt og fuldt efter sin Evne bliver i Stand til at paatage sig Ansvar for sig selv og sine angaaende den Beslutning, han træffer om at udvandre.

Af mange kædes Udvandringsspørgsmaalet sammen med Erhvervssituationen og den Arbejdsløshed, der knytter sig dertil, og det er jo ganske utvivlsomt, at den under Krigen stærkt aftagende Udvandring, som ogsaa har holdt sig efter Krigen, bl. a. og ikke mindst paa Grund af Immigrationsrestriktionerne, navnlig da i de Forenede Stater, utvivlsomt har haft og har Betydning for Arbejdsløshedstallene herhjemme. Men Regeringen er ikke af den Opfattelse, at man ud fra saadanne Betragtninger bør søge at propagandere for eller forcere Udvandring. Altsaa er Hensigten med dette Lovforslag ikke at lægge Grunden til en saadan Propagandavirksomhed. Efter min Mening er det i Almindelighed ikke de daarligste, de mindst arbejdsduelige Personer, der udvandrer. Det er ikke dem, der er i Besiddelse af mindst Initiativ, mindst Energi, som under vanskelige Forhold søger ud i det fjerne for at udnytte deres Evner og Kræfter. Enhver, der drager ud, berøver dog sit Fædreland den Værdi, som hans Arbejdskraft, hans Evner og hans

Uddannelse repræsenterer. Selv om Udvandrerne, selv om Danskeren i det fjerne i mange Tilfælde kan have Betydning for sit Fædreland, ved Tilbagevenden give dette nye Impulser og derigennem blive værdifuld, saa er dog Regelen den, at hvad Samfundet har bekostet gennem Uddannelsen af den vedkommende, der udvandrer, til nyttig Samfundsborger, er spildt eller i det væsentlige spildt, i alt Fald for det gamle Samfund. Derfor er Udvandningspropaganda efter min Opfattelse en daarlig Samfundstjeneste, vel at mærke, naar Samfundet indretter sig saaledes, at den, der vil arbejde, ogsaa kan faa lønnende Beskæftigelse. Men ud fra dette Ræsonnement er det berettiget at drage den Konklusion, at vi ikke, stillede som vi er overfor Tidens Vanskeligheder, skal søge en Løsning i at hjælpe Folk til i størst muligt Tal at drage ud af Landet, men vi skal indrette os saaledes, at der kan blive Beskæftigelse til os alle. Meningerne er delte om, hvorledes dette skal gøres. Jeg har mange Gange, ogsaa her fra dette Sted, sagt min Mening derom, og der er derfor for mig ikke nogen Anledning til at gentage den. Men som Følge af denne min Opfattelse mener jeg heller ikke, at vi, i alt Fald ingenlunde paa nærværende Tidspunkt, bør organisere eller støtte Foranstaltninger til Fremme af Udvandring. Foranstaltninger egnede til i større Stil at sætte Mennesker Udvandningslysten i Blodet.

Formaalet med Lovforslaget er dette begrænsede at sikre den, der har i Sinde at udvandre, at han kan faa Viden om alle de Forhold, som ved denne hans Beslutnings Iværksættelse er af Betydning, altsaa saaledes, at man i videst muligt Omfang drager Omsorg for, at enhver, der vil udvandre, kan blive i Stand til at tage Ansvar for denne Beslutning. Og dette er saa meget mere nødvendigt, som Udvandningsstrømmen ikke nu i samme Grad, som Tilfældet tidligere var, tager Sigte paa Nordamerikas Forenede Stater. Dette er ogsaa en Konsekvens af den Immigrationspolitik, som Staterne i de senere Aar har fulgt. Medens i Aarene nærmest før Krigen ca. 78 pCt. af danske Udvandrer drog til de Forenede Stater, er dette Tal nu sunket til nogle og halvtreds Procent. Udvandrerstrømmen vender sig nu for ca. 40 pCt.s Vedkommende til andre Egne af Jorden. Forholdene ligger højst forskelligt de forskellige Steder, og Følgen deraf er, at Trangen til Tilvejebringelse af et paalideligt og alsidigt Oplysningsmateriale er øget.

Men det er ikke blot dette, at man